

ОСНОВНІ ПІДХОДИ ДО ВИВЧЕННЯ ЕЛЕМЕНТІВ РИНКОВОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ У СУЧАСНІЙ ЕКОНОМІЦІ ТА ОСОБЛИВОСТІ ЇХ ЗАСТОСУВАННЯ

У статті розглядаються підходи до дослідження елементів ринкової інфраструктури у сучасній економіці. Виділено основні підходи, що застосовуються при вивченні ринкової інфраструктури: хронологічний, генеалогічний, теоретико-економічний, інституційний, маркетинговий, логістично-інформаційний, структурно-логічний, функціональний, комплексний, системний, територіальний, процесний підходи. Обчислено показники інтегральної оцінки рівня розвитку інфраструктури п'яти областей України за територіальним підходом.

Для дослідження питань формування ринкової інфраструктури у перехідних економіках запропоновано використовувати еволюційний, постіндустріальний, мережевий та трансформаційний підходи.

Проаналізовано особливості використання різних підходів до вивчення елементів ринкової інфраструктури у сучасній економіці

***Ключові слова:** ринкова інфраструктура, підходи до вивчення ринкової інфраструктури, класифікація елементів ринкової інфраструктури, інституційна інфраструктура економіки.*

Постановка проблеми. Створення розвиненої інфраструктури змішаної економіки є одним із найважливіших завдань трансформаційних перетворень в Україні. Незважаючи на певні успіхи, протягом більш ніж 20-річного періоду постсоціалістичної трансформації ефективно функціонуючу інфраструктуру ринку в нашій країні сформувати не вдалося. Недоліки у функціонуванні ринкової інфраструктури призводять до втрати темпів економічного зростання, системної кризовості та нестабільності національної економіки. Завдання формування ефективно функціонуючої інфраструктури у сучасності вимагають виявлення та застосування сучасних наукових підходів до вивчення та розвитку її елементів, тому тема статті є актуальною.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Серед науковців й до сьогодні залишається дискусійним питання, що саме відносити до об'єктів ринкової інфраструктури та які підходи використовувати для її вивчення і подальшого формування.

Дослідженням інфраструктури ринку та способів її класифікації займалися багато зарубіжних і вітчизняних вчених: П.Розенштейн-Родан, П.Самуельсон, В.П.Федько, Н.Г.Федько, М.І.Белявцев, Л.А.Ібрагімов, О.В.Носова, А.С.Савощенко, О.В.Прокопенко, О.О.Шубін, О.С.Новосьолов, І.І.Рекуненко, та ін.

Невирішені частини проблеми. В той же час залишаються до кінця не розкритими питання визначення сутності та змістовного наповнення понять «ринкова інфраструктура», «інфраструктура економіки», напрямів застосування різних підходів до вивчення та класифікації елементів сучасної економічної інфраструктури.

Формулювання мети статті. Отже, метою даної статті є виділення сучасних наукових підходів до вивчення елементів ринкової інфраструктури та виявлення особливостей їх застосування.

Результати дослідження. У науковій літературі існує порівняно велика кількість різних визначень і способів трактування поняття ринкової інфраструктури, наприклад:

Інфраструктура ринку – «...це сукупність галузей, підприємств та видів діяльності, які обслуговують виробничу і невиробничу соціальну і ринкову сфери (обігу) економіки (транспорт, зв'язок, комунальне господарство, загальна та професійна освіта, охорона здоров'я тощо)» [1, С. 201]. Це визначення близьке до західних наукових джерел, які вивчають інфраструктуру як сукупність усіх підсистем, що забезпечують стабільне і ефективне функціонування економіки.

Є визначення інфраструктури, що сформульовані на основі інституційного підходу: «Ринкова інфраструктура національної економіки - це система організаційно-правових інститутів для підтримки розвитку ринкових відносин господарських суб'єктів» [2, С. 105-106], або «Інфраструктура ринку — це система інститутів, служб, підприємств, організацій, які забезпечують нормальний режим безперебійного функціонування ринку» [1, С. 201].

Велика кількість визначень інфраструктури акцентує увагу на її завданнях щодо ефективного забезпечення функціонування ринку - «Інфраструктура – це сукупність допоміжних підгалузей і засобів, що організаційно і матеріально забезпечують основні ринкові процеси – взаємний пошук один одного продавцями і покупцями, рух товару, обмін товарів на гроші, а також господарсько-економічну і фінансову діяльність ринкових структур» [3].

Також можна виділити визначення, які об'єднують декілька підходів до вивчення інфраструктури ринку – це «...система державних, приватних і громадських інститутів (організацій і установ) і технічних засобів, що обслуговують діяльність суб'єктів господарювання, забезпечують їхню ефективну взаємодію та регулюють рух товарно-грошових потоків» [4, С. 56]. На наш погляд, одночасне використання різних підходів є найбільш перспективним при дослідженні процесів становлення ринкової інфраструктури у перехідних країнах, де необхідно аналізувати велику кількість факторів, кожен з яких може суттєво впливати на ефективність функціонування економіки.

Методологічна невизначеність спостерігається і у виділенні основних наукових підходів до вивчення елементів інфраструктури ринку.

Найбільш поширеними в економічній літературі є наступні «класичні» методологічні підходи:

1. Хронологічний підхід вивчає авторство, час появи та особливості використання терміна «інфраструктура» в економічній літературі.

2. Генеалогічний досліджує виникнення терміна «інфраструктура» в різних сферах: у військовій справі, будівництві, економіці та ін. [5].

3. Теоретико-економічний підхід, що базується на концепції накладних витрат, у відповідності з яким інфраструктура аналізується як система загальних умов розвитку ринку з метою створення сприятливого економічного клімату для функціонування капіталу [6].

4. Інституційний підхід - інфраструктура вивчається як система взаємодіючих агентів сфери обігу, що забезпечують торговельно-економічні зв'язки між виробництвом та споживанням [6]. Це один з найбільш поширених наукових підходів у сучасності, згідно з

яким можна розглядати інституційні основи змішаної економіки як важливі складові ринкової інфраструктури:

1) Система науково-дослідних інститутів змішаної економіки (університети, інститути економіки, науково-дослідні установи).

2) Конституційні правила (політичні інститути та ієрархічна структура держави, що визначають порядок прийняття рішень).

3) Система управління національною економікою (в т. ч. податкова система ринкового типу).

4) Економічні правила (права власності, господарська відповідальність, конкуренція, вільні ціни, договірні відносини між економічними агентами, орієнтація господарської діяльності на прибуток, відкритість економіки).

5) Ринкові інститути: нові господарські суб'єкти ринкового типу, незалежна судова система, недержавні банки та інші фінансові заклади тощо).

6) Система зовнішніх і внутрішніх контрактів фірм.

7) Соціальні інститути змішаної економіки (служби зайнятості, пенсійні фонди).

8) Формальні та неформальні ринкові інститути, тощо.

5. Маркетинговий підхід, при якому інфраструктура розглядається як сукупність підсистем підприємства та видів діяльності, які сприяють реалізації товарів на ринку.

6. Логістично-інформаційний підхід до вивчення інфраструктури як системи матеріально-технічних об'єктів та засобів, що обслуговують процеси фізичного переміщення товарів та опосередковують ці процеси через інформаційні та фінансові потоки сфері обігу [7].

7. Структурно-логічний полягає у дослідженні інфраструктури через виділення та аналіз елементів з яких вона складається [5].

8. Функціональний (структурно-функціональний) - інфраструктура вивчається з позицій функцій, що нею виконуються [5].

9. Комплексний підхід, згідно з яким інфраструктура розглядається як сукупність галузей та підгалузей, основними функціями яких є виробничі послуги і забезпечення економічного обігу в національній економіці [6].

10. Системний підхід, що використовується для аналізу зовнішньої і внутрішньої інфраструктури підприємства як взаємопов'язаної системи [7].

11. Територіальний підхід – аналіз рівня та особливостей розвитку економічної інфраструктури певних географічно – адміністративних територій за допомогою застосування різних методів. Наприклад - методу Беннета [5], що ґрунтується на обчисленні показника інтегральної оцінки рівня розвитку інфраструктури за формулою:

$$R_i = \sum_{j=1}^n b_j \cdot \frac{a_{ij}}{A_j}, \text{ де} \quad (1)$$

a_{ij} – оцінка j -го параметру розвитку i -го адміністративного району, b_j – ваговий коефіцієнт при j -му показникові, A_j – еталонні значення кожного показника оцінювання [5], що визначаються за формулою:

$$A_j = \max_i a_{ij}, \forall j = \overline{1, n} \quad (2)$$

Наведемо приклад розрахунку інтегральної оцінки рівня розвитку 5-ти областей України за п'ятьма параметрами оцінки рівня розвитку інфраструктури та відповідною їхньою вагомістю, визначеною експертним шляхом (див. табл.1.).

Таблиця 1.

**Параметри та результати інтегральної оцінки рівня розвитку інфраструктури
Дніпропетровської, Житомирської, Запорізької, Львівської, Харківської областей методом
Беннета в 2014 р.**

Адмін.-терит. од.		Параметри оцінки					Значення R _i
№	Назва області	К-ть об'єктів опт. та роздр. торг.; ремонт автотрансп. засобів	Транспорт, склад. гос-во, поштова та кур'єрська діяльність	Інформація та телекомунікації.	К-ть діючих бірж (за виключенням фондових)	Освіта	
1.	Дніпропетров. обл.	<u>8569</u>	<u>1096</u>	763	22	132	0,90
2.	Житомирська обл.	1498	282	190	2	36	0,19
3.	Запорізька обл.	4064	550	383	13	69	0,46
4.	Львівська обл.	5207	763	724	7	119	0,61
5.	Харківська обл.	7295	768	<u>1024</u>	<u>30</u>	<u>143</u>	0,89
	Вагомість	0,30	0,25	0,20	0,15	0,10	

Джерело: складено та розраховано автором за даними: [8], [9],[10],[11],[12].

При більш глибокому дослідженні можна застосувати ще більше параметрів оцінки з відповідною вагомістю для усіх областей України.

Спочатку знайдемо та підкреслимо максимальні значення вказаних параметрів оцінки по стовпчикам табл. 1.

Обчислимо на основі статистичних даних таблиці 1 та за формулами (1) і (2) показник інтегральної оцінки рівня розвитку інфраструктури для Дніпропетровської обл.:

$$R_d = 1 \cdot 0,3 + 1 \cdot 0,25 + (763/1024) \cdot 0,2 + (22/30) \cdot 0,15 + (132/143) \cdot 0,1 = 0,3 + 0,25 + 0,15 + 0,11 + 0,09 = 0,90$$

Для Житомирської обл. показник інтегральної оцінки рівня розвитку інфраструктури буде складати:

$$R_j = (1498/8569) \cdot 0,3 + (282/1096) \cdot 0,25 + (190/1024) \cdot 0,2 + (2/30) \cdot 0,15 + (36/143) \cdot 0,1 = 0,05 + 0,06 + 0,04 + 0,01 + 0,03 = 0,19$$

$$\text{Для Запорізької обл.: } R_z = (4064/8569) \cdot 0,3 + (550/1096) \cdot 0,25 + (383/1024) \cdot 0,2 + (13/30) \cdot 0,15 + (69/143) \cdot 0,1 = 0,14 + 0,13 + 0,07 + 0,07 + 0,05 = 0,46$$

$$\text{Для Львівської обл.: } R_l = (5207/8569) \cdot 0,3 + (763/1096) \cdot 0,25 + (724/1024) \cdot 0,2 + (7/30) \cdot 0,15 + (119/143) \cdot 0,1 = 0,18 + 0,17 + 0,14 + 0,04 + 0,08 = 0,61$$

$$\text{Для Харківської обл.: } R_x = (7295/8569) \cdot 0,3 + (768/1096) \cdot 0,25 + 1 \cdot 0,2 + 1 \cdot 0,15 + 1 \cdot 0,1 = 0,26 + 0,18 + 0,2 + 0,15 + 0,10 = 0,89$$

Результати обчислення показника інтегральної оцінки рівня розвитку інфраструктури показано в останньому стовпчику табл. 1.

Як видно з табл. 1, із представлених областей найвищі показники розвитку ринкової інфраструктури мають Дніпропетровська – 0,9 та Харківська обл. – 0,89.

12. Процесний підхід (на основі розподільчої концепції) - інфраструктура характеризується як сукупність процесів та видів діяльності, що забезпечують рух потоків товарів від виробників до споживачів [6].

На нашу думку, при вивченні ринкової інфраструктури в сучасних умовах постсоціалістичної трансформації поряд з вищеперерахованими, необхідно використовувати наступні підходи:

13. Еволюційний – вивчення особливостей появи, розвитку, запозичення і поширення елементів інфраструктури ринку та обслуговуючих галузей у різних регіонах та країнах світу.

14. Постіндустріальний – виділення, вивчення та прогнозування появи нових елементів економічної інфраструктури постіндустріального суспільства [13]. Інфраструктура постіндустріального суспільства характеризується зростанням ролі її нематеріальних складових: інформаційної складової, сфери послуг, елементів науково-дослідної підсистеми інфраструктури, тощо. Центральне місце надається тим її елементам, які забезпечують створення і використання нових знань, інформації, технологій та ефективне їх застосування [14, С. 18].

За допомогою оцінки співвідношення частки у ВВП між первинними видобувними і переробними секторами і вищими секторами, визначається рівень розвитку національної економіки та її інфраструктури і ступінь наближення її до постіндустріальної [15, С. 454-455].

Водночас відбувається зростання ролі технократії, як менеджерів наділених необхідними специфічними знаннями, необхідними для ефективного управління елементами сучасної ринкової інфраструктури, господарюючими суб'єктами та державними установами [14, С. 18].

15. Інформаційно-мережевий підхід розглядає формування системи мережевих зв'язків між елементами ринкової інфраструктури національних економік на глобальному рівні. При цьому матеріальна база суспільства розглядається як простір 3-х ярусних інформаційних потоків: 1-й ярус - «...ланцюг електронних імпульсів, зосереджених у мікроелектроніці, телекомунікаціях комп'ютерної обробки...»; 2-й ярус складається з «... вузлів і комунікаційних центрів, які забезпечують чітку взаємодію елементів, що інтегровані в глобальні електронні мережі»; 3-й ярус «... відноситься до просторової організації домінуючих менеджерських еліт, що здійснюють управлінські функції» [16, С. 385-387].

16. Трансформаційний - вивчає створення і стимулювання розвитку ринкової інфраструктури в перехідних економіках у відповідності з концепціями і стратегіями постсоціалістичної трансформації, «Вашингтонського консенсусу», «Поствашингтонського консенсусу», «Пекінського консенсусу». Зокрема, серед рекомендацій «Поствашингтонського консенсусу» є: «...3) створення гнучких ринків праці;... 8) створення незалежних центральних банків...; 9) запровадження мереж соціальної безпеки...» [17, С. 38-39]; «Пекінського консенсусу» - «1) інноваційний розвиток економіки, створення спеціальних економічних зон; ... 5) відкритість країни не тільки для іноземного капіталу, але й для впровадження найновіших управлінських інститутів та ідей...» [17, С. 42] та ін.

Висновки. Використання вищезазначених підходів є важливою передумовою для об'єктивного аналізу динаміки процесів становлення ринкової інфраструктури та

визначення їхнього впливу на підвищення конкурентоспроможності національної економіки. Одночасне застосування різних підходів до дослідження елементів ринкової інфраструктури дає можливість більш точно оцінити стан і перспективи розвитку інфраструктури ринку національної економіки та виявити невикористані резерви для її удосконалення.

Перспективи подальших досліджень. Наведена класифікація підходів до вивчення ринкової інфраструктури не є завершеною та потребує подальшого уточнення, формалізації та доопрацювання. У наступних дослідженнях доцільно провести багатокритеріальну оцінку рівня розвитку ринкової інфраструктури економіки України згідно з усіма вищерозглянутими підходами.

Література.

1. Економічна теорія: Політекономія: підручник [Текст] / За ред. В.Д. Базилевича. – 6-те вид., перероб. і доп. – К.: Знання-Прес, 2007. – 719 с.
2. Національна економіка: навчальний посібник [Текст] / За ред. В.І.Мельникової - 2-ге вид. перероб. та доп. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 248 с.
3. Статистика рынка товаров и услуг [Текст] : учебник / И. К. Белявский, Г. Д. Кулагин, И. В. Короткова и др.: Под ред. И. К. Белявского. – М. : Финансы и статистика, 1995. – 432 с.
4. Іванова А. М. Інфраструктура ринку споживчих товарів: проблеми і напрямки розвитку [Текст] / А. М. Іванова // Актуальні проблеми економіки. – 2010. – № 9. – С. 55–65.
5. Белявцев М.І. Інфраструктура товарного ринку [Текст]/ М.І. Белявцев, Л.В. Шестопалова. — К. : Центр навч. літ., 2005. —416 с.
6. Іванова Н.В. Генезис економічної категорії «інфраструктура» та її роль у суспільному поділі праці [Текст] / Н.В.Іванова // Ефективна економіка. – 2010. - № 11. [сайт]. - Режим доступу: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=392>
7. Новосёлов А.С. Рыночная инфраструктура региона: Проблемы формирования и развития [Текст]. - Новосибирск : ЭКОР, 1996. - 288 с.
8. Кількість підприємств за їх розмірами за видами економічної діяльності у 2014 році [Текст]: / Головне управління статистики у Житомирській області. [сайт]. - Режим доступу: <http://www.zt.ukrstat.gov.ua/>
9. Кількість підприємств за їх розмірами за видами економічної діяльності у 2014 році [Текст]: / Головне управління статистики у Дніпропетровській області. [сайт]. - Режим доступу: <http://www.dnprstat.gov.ua/statinfo%202015/sze/sze8.htm>
10. Кількість підприємств за їх розмірами за видами економічної діяльності у 2014 році [Текст]: / Головне управління статистики у Львівській області [сайт]. - Режим доступу: http://www.lv.ukrstat.gov.ua/ukr/si/year/2014/t099914_1.pdf
11. Кількість підприємств за їх розмірами за видами економічної діяльності у 2014 році [Текст]: / Головне управління статистики у Запорізькій області [сайт]. - Режим доступу: http://www.zp.ukrstat.gov.ua/index.php?option=com_content&view=category&layout=blog&id=38&Itemid=372
12. Кількість підприємств за їх розмірами за видами економічної діяльності у 2014 році [Текст]: / Головне управління статистики у Харківській області [сайт]. - Режим доступу: <http://kh.ukrstat.gov.ua/index.php/kilkist-pidpriemstv-za-ikh-rozmiramy-za-vydamy-ekonomichnoi-diialnosti>
13. Князевич А. О. Формування інноваційної інфраструктури України на шляху до становлення суспільства, заснованого на знаннях [Текст] / А.О.Князевич // Ефективна економіка. – 2014. - № 7. [сайт]. - Режим доступу: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=3201>
14. Белл Д. Грядущее постиндустриальное общество. Опыт социального прогнозирования [Текст]. – Пер. с англ. – М.: Academia, 1999. - 956 с.

15. Иноземцев В. Л. За пределами экономического общества: Научное издание [Текст]. – М.: Academia – Наука, 1998. – 640 с.
16. Кастельс М. Информационная эпоха: экономика, общество и культура [Текст] / Пер. с англ. Б. Е. Верпаховский и др.; науч. ред. О. И. Шкаратан. – М.: ГУ ВШЭ, 2000. – 607 с.
17. Єщенко П. С. Нова парадигма розвитку економіки – настійливе веління нашого часу [Текст] / П. С. Єщенко, А. Г. Арсеєнко // Економіка і прогнозування. - 2011. - № 1. - С. 28-47. [сайт]. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/econprog_2011_1_6

References.

1. Ekonomichna teorlya: Politekonomlya: pldruchnik [Текст] / Za red. V.D. Bazilevicha. – 6-te vid., pererob. i dop. – K.: Znannya-Pres, 2007. – 719 s.
2. Natsionalna ekonomika: navchalnyy posibnik [Текст] / Za red. V.I.MelnikovoYi - 2-ge vid. pererob. ta dop. – K.: Tsentr uchbovoyi literaturi, 2012. – 248 s.
3. Statistika ryinka tovarov i uslug [Текст]: uchebnik / I. K. Belyavskiy, G. D. Kulagin, I. V. Korotkova i dr.: Pod red. I. K. Belyavskogo. – M. : Finansyi i statistika, 1995. – 432 s.
4. Ivanova A. M. Infrastruktura rinku spozhivchih tovariv: problemi i napryamki rozvitku [Текст] / A. M. Ivanova // Aktualni problemi ekonomiki. – 2010. – # 9. – S. 55–65.
5. Belyavtsev M.I. Infrastruktura tovarnogo rinku [Текст] / M.I. Belyavtsev, L.V. Shestopalova. — K. : Tsentr navch. lit., 2005. —416 s.
6. Ivanova N.V. Genezis ekonomichnoyi kategorii «Infrastruktura» ta yiyi rol u suspilnomu podili pratsi [Текст] / N.V.Ivanova // Efektivna ekonomika. – 2010. - № 11. [сайт]. - Rezhim dostupu: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=392>
7. Novosyolov A.S. Ryinochnaya infrastruktura regiona: Problemy formirovaniya i razvitiya [Текст]. - Novosibirsk : EKOR, 1996. - 288 s.
8. Kilkist pidpriemstv za yih rozmirami za vidami ekonomichnoyi diyalnosti u 2014 rotsi [Текст]: / Golovne upravlinnya statistiki u Zhitomirskiy oblasti. [сайт]. - Rezhim dostupu: <http://www.zt.ukrstat.gov.ua/>
9. Kilkist pidpriemstv za yih rozmirami za vidami ekonomichnoyi diyalnosti u 2014 rotsi [Текст]: / Golovne upravlinnya statistiki u Dnipropetrovskiy oblasti. [сайт]. - Rezhim dostupu: <http://www.dneprstat.gov.ua/statinfo/2015/sze/sze8.htm>
10. Kilkist pidpriemstv za yih rozmirami za vidami ekonomichnoyi diyalnosti u 2014 rotsi [Текст]: / Golovne upravlinnya statistiki u Lvivskiy oblasti [сайт]. - Rezhim dostupu: http://www.lv.ukrstat.gov.ua/ukr/si/year/2014/t099914_1.pdf
11. Kilkist pidpriemstv za yih rozmirami za vidami ekonomichnoyi diyalnosti u 2014 rotsi [Текст]: / Golovne upravlinnya statistiki u Zaporizhskiy oblasti [сайт]. - Rezhim dostupu: http://www.zp.ukrstat.gov.ua/index.php?option=com_content&view=category&layout=blog&id=38&Itemid=372
12. Kilkist pidpriemstv za yih rozmirami za vidami ekonomichnoyi diyalnosti u 2014 rotsi [Текст]: / Golovne upravlinnya statistiki u Harkivskiy oblasti [сайт]. - Rezhim dostupu: <http://kh.ukrstat.gov.ua/index.php/kilkist-pidpriemstv-za-ikh-rozmirami-za-vydami-ekonomichnoi-diialnosti>
13. Knyazevich A. O. Formuvannya innovatsiyanoi infrastrukturi Ukrayini na shlyahu do stanovlennya suspilstva, zasnovanogo na znannyah [Текст]: / A.O.Knyazevich // Efektivna ekonomika. – 2014. - № 7. [сайт]. - Rezhim dostupu: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=3201>
14. Bell D. Gryadushee postindustrialnoe obschestvo. Opyit sotsialnogo prognozirovaniya [Текст]. – Per. s angl. – М.: Academia, 1999. - 956 s.
15. Inozemtsev V. L. Za predelami ekonomicheskogo obschestva: Nauchnoe izdanie [Текст]. – М.: Academia – Наука, 1998. – 640 s.
16. Kastels M. Informatsionnaya epoha: ekonomika, obschestvo i kultura [Текст] / Per. s angl. B. E. Verpahovskiy i dr.; nach. red. O. I. Shkaratan. – М.: GU VShE, 2000. – 607 s.
17. Eschenko P. S. Nova paradigma rozvitku ekonomiki – nastiylyve velinnya nashogo chasu [Текст]: / P. S. Eschenko, A. G. Arseenko // Ekonomika i prognozuvannya. - 2011. - № 1. - S. 28-47. [сайт]. - Rezhim dostupu:

Александр Богуславский, к.э.н., доцент,
КНУ имени Тараса Шевченко

ОСНОВНЫЕ ПОДХОДЫ К ИЗУЧЕНИЮ ЭЛЕМЕНТОВ РЫНОЧНОЙ ИНФРАСТРУКТУРЫ В СОВРЕМЕННОЙ ЭКОНОМИКЕ И ОСОБЕННОСТИ ИХ ПРИМЕНЕНИЯ

В статье рассматриваются подходы к исследованию элементов рыночной инфраструктуры в современной экономике. Выделены основные подходы, применяемые при изучении рыночной инфраструктуры: хронологический, генеалогический, теоретико-экономический, институциональный, маркетинговый, логистическо-информационный, структурно-логический, функциональный, комплексный, системный, территориальный, процессный подходы. Расчитаны показатели интегральной оценки уровня развития инфраструктуры пяти областей Украины в соответствии с территориальным подходом.

Для исследования вопросов формирования рыночной инфраструктуры в переходных экономиках предложено использовать эволюционный, постиндустриальный, сетевой и трансформационный подходы.

Проанализированы особенности использования различных подходов к изучению элементов рыночной инфраструктуры в современной экономике

Ключевые слова: рыночная инфраструктура, подходы к изучению рыночной инфраструктуры, классификация элементов рыночной инфраструктуры, институциональная инфраструктура экономики.

Alexandr Boguslavskyy, Ph.D., Associate Professor
Taras Shevchenko National University of Kyiv

KEY APPROACHES TO STUDY ELEMENTS OF MARKET INFRASTRUCTURE IN THE MODERN ECONOMY AND FEATURES OF APPLICATION

In the article approaches to the study of the elements of market infrastructure in the modern economy. The basic approach used in the study of market infrastructure: chronological, genealogical, theoretical, economic, institutional, marketing, logistics and information, structural and logical, functional, comprehensive, systematic, territorial, process approaches. Calculated indicators integrated assessment of infrastructure development of five regions of Ukraine by territorial approach.

To study the formation of market infrastructure in transition offered to use evolutionary, post-industrial, network and transformational approaches.

The features of different approaches to identify the market infrastructure in the modern economy

Keywords: market infrastructure, approaches to the study of market infrastructure, classification of elements of market infrastructure, institutional infrastructure of the economy.